

ČAS ISTORIJE – VODIČ KROZ INSTITUCIONALNI OKVIR IZLOŽBE U IME NARODA!

Petak 17. jul 2014. godine, OKUPLJANJE u 12.00h
Savez antifašista, Učitelj neznalica i njegovi komiteti, NE REHABILITACIJI, Marks21 pozivaju vas na

Čas istorije – Vodič kroz institucionalni okvir izložbe U IME NARODA!

OKUPLJANJE 12.00h, Filozofski fakultet

Mesto i vreme vođenja: 12.30h Zavod za udžbenike, 13.00h Politika, 13.30h Institut za savremenu istoriju, 13.30h Istorijski muzej Srbije, 13.45h Ministarstvo kulture i informisanja, 14h Ustavni sud, 14.30h Kancelarija za evropske integracije.

Ovaj Čas istorije ukazuje na istorijska mesta i uloge niza institucija u produkciji i reprodukciji revizionističkog diskursa, baveći se pozicijom eksperta u generisanju i nesmetanom javnom funkcionisanju tog diskursa kao diskursa državne laži, a povodom izložbe U IME NARODA! u Istorijskom muzeju Srbije.

Ova izložba pripremljena je i producirana uz direktnu podršku Instituta za savremenu istoriju, Ministarstva kulture, Muzeja istorije Jugoslavije, Centra za promociju nauke (da pomenemo samo najznačajnije) i direktnu ili indirektnu podršku niza drugih državnih institucija, javnih i privatnih medijskih kuća, nevladinih organizacija i stranih ambasada.

Čitanje većeg dela javnosti a pogotovu one stručne u vezi skandaloznih (para)naučnih, izlagačkih i promoterskih aktivnosti autorskog i producentskog tima izložbe, čak i nakon što su neki glavni problemi same izložbe ipak javno i relevantno kritikovani, navodi na zaključak da su promotori kako revizionističkog diskursa tako i same izložbe tek eksponenti interesne mreže ekonomskih, političkih i naučnih elita i njima podređenih javnih servisa i institucija. Te elite u istorijskom revizionizmu vide prilično sredstvo za legitimizaciju svog uzurpatorskog položaja i svog višedecenijskog pogubnog ekonomskog i političkog delovanja, kao i glavno sredstvo za difamaciju socijalističke revolucije, anuliranje njenih kulturnih i političkih tekovina i degradaciju njenih istorijskih nosilaca.

Znajući da je to jedan nečastan a donekle i zaludan posao, pravi autori i zagovarači ovakvih projekata nikada u javnosti ne brane diletantske revizionističke teze. Radije pažljivom selekcijom ili, još jednostavnije, nemešanjem, u javnost otpremaju njihove gorjive zastupnike i propagatore, dovoljno strašne i smešne u svojoj agresivnoj ali negovanoj polupismenosti da ekspertima obezbede izgovor da je najbolje da dostojanstveno začute i sa indignacijom odbace da imaju posla sa nedostojnim kolegama – eksponentima. Ili da se, eventualno, van stručne sfere, van institucionalne procedure ili odgovarajuće periode, otmeno zgražavaju nad iracionalnim entuzijazmom i brutalnim karijerizmom propagatora.

Čitanje eksperata može biti znak neprofesionalnosti, fah-idiotizma ali i najobičnijeg – sa stanovišta ljudskog prava svakog eksperta na mimu i bezbrižnu karijeru u nemira i opasna vremena – sasvim razumljivog kukavičluka.

Međutim, čitanje institucija ili njihova kolaboracija sa konceptom i sadržajem državne laži, ukazuje na opasnije i alarmantnije stanje.

Organizacije i grupe koje priređuju ovaj Čas istorije pokušaću da upozore i upoznaju javnost sa većim brojem lokacija i dijagnoza ovakvog akutnog stanja institucionalnih praksi i po mogućstvu nastaviti takvu delatnost izradom vodiča kroz institucionalni okvir izložbe U IME NARODA!, dopunjavajući ga novim podacima, lokacijama ili rutama.

Sa nadom da su institucije koje su osnovane ili su većim delom funkcionisale u doba demokratske prosvetčenosti i progressa socijalističke Jugoslavije još uvek sposobne da prepoznaju svoju društvenu funkciju i misiju, nudimo im i participaciju u ovom Času istorije. Uputili smo zato svakoj instituciji koju ćemo običi poziv da na naše dijagnoze ili teze o njihovoj umešanosti (u ono što je na tribini na samoj izložbi nazvano „permanentnim zločinom nad memorijom i razumom“) na licu mesta odgovori njihov izabrani predstavnik.

Nakon što se 17. jula upozna javnost sa institucionalnim okvirom izložbe, Čas istorije će se nastaviti 18. jula, pokušajem da se zajednički detektuje i demistifikuje ekspertski i naučni smisao ovakve izložbe i njene institucionalne pozadine, a u svetlu generisanja ili opravdanja aktuelne ideološke hegemonije reakcionarnog saveza društveno-političkog konzervatizma i ekonomskog liberalizma. Time će se omogućiti i buduće analize i diskusije borbenih pozicija inspiratora, aktera, finansijera, instruktora kao i brojnih ignoranata i prečutkivača diskursa revizionizma – u svakodnevnom političkim-ekonomskim borbama vladajućih protiv potlačenih klasa u Srbiji i regionu.

Izvodi iz obraćanja institucijama

FILOZOFSKI FAKULTET

Želimo da vas podsetimo da je čitav stručni i profesionalni aparat koji stoji iza izložbe U IME NARODA, a koji čine Istorijski muzej Srbije, Institut za savremenu istoriju, kao i sam autor izložbe, produkt dugogodišnjeg uticaja i trendova koje oblikuje, intelektualno vodi i servisira Filozofski fakultet u Beogradu, ključno mesto produkcije humanističkog diskursa u Srbiji, i da je samim tim društvena odgovornost Filozofskog fakulteta da preispita svoju ulogu i odgovornost u ovom totalnom opozivu humanistike u Srbiji.

ZAVOD ZA UDŽBENIKE

Udžbenici istorije po kojima se izjednačavaju ravnogorski i partizanski pokret i na taj način de-fak-

to, još mnogo pre sudskih procesa i skupštinskih rezolucija, sprovodi rehabilitacija četničkog pokreta, dešava se početkom dveihiljaditih godina u klimi petooktobarskih promena i svojevrsnim pučem u stručnim krugovima. Ovaj puč odigrao se upravo u sprezi dela tadašnjeg Ministarstva obrazovanja i Zavoda za udžbenike, koji je u to vreme i tokom narednih deset godina držao monopol nad izdavanjem udžbenika istorije na teritoriji Republike Srbije. Ovi udžbenici, koji su ušli u upotrebu po neproceduralnom postupku, mimo rada komisije koja je bila formirana radi pripremanja programa za predmet istorije, mimo javnog konkursa, uz nedostatak anonimnih evaluacija, ozvaničeni su kao jedina važeća istina o srpskom narodu iz kojih će se školovati narednih deset generacija mladih naraštaja. A

za samoobrazovanje

Riliten

uciteljneznalica.org

društvena pitanja

Imenovati TO ratom

Čas istorije: Vodič kroz institucionalni okvir izložbe U IME NARODA! 17. jul 2014.

Ocupljanje u 12h ispred Filozofskog Fakulteta

U ZNAK PODRŠKE GENERALNOM ŠTRAJKU I RADNIČKOM PROTESTU NAJAVLJENOM ZA 17. JUL, NA ČASU ISTORIJE TOGA DANA NEĆEMO ĆITATI OBRACANJA INSTITUCIJAMA KAO ŠTO SMO PRVOBITNO PLANIRALI, VEĆ ĆEMO IH PREDATI U PISANOJ FORMI. POZIVAMO SVE ZAINTERESOVANE ZA ČAS ISTORIJE DA SE PRIKLJUČE PROTESTU ZAKAZANOM ZA 11.00 ČASOVA NA TRGU NIKOLE PAŠIĆA. ČAS ISTORIJE ZAKAZAN ZA PETAK 18. JUL ODRŽAĆE SE PO PLANIRANOM PROGRAMU.

upravo ove generacije mladih ljudi, koji su se formirali na ovakvim iskrivljenim činjenicama, a koji usled svog starosnog doba nemaju drugačije iskustvo koje bi im omogućilo kritičku refleksiju, danas predstavljaju bitni deo društva koji saučestvuje kao „neosevešćena nevina i naivna“ publika aktuelne izložbe „U ime naroda!“.

POLITIKA

... Nastupajući sa pozicije istorijskog revizionizma, Politika je pomenutu izložbu promovisala favorizujući polazišta njenih organizatora ne čineći ni najmanji napor da objektivno kritički proceni njen koncept i metod, stvame motive, značenja, grube falsifikate i društvene posledice. Na taj način ogrešila se o svoje tradicije, izdala je svoje slobodarske antifašističke osnivače, napustila je rbnikarski duh...

ISTORIJSKI MUZEJ SRBIJE

... I kroz podršku Izložbi – iskazali su je i desno ideologizovana udruženja: od nacionalističkih revizionista iz organizacije Istorijski projekat Srebrenica, koji bagatelizuju i minimiziraju stradanja bošnjačkog stanovništva u istočnoj Bosni 1992-1995, preko Golootočana, pa do fundamentalista slobodnog tržišta i fetišista privatne svojine iz Libertarijanskog kluba Libek – vide se stvame namere autora izložbe: revizija (i falsifikovanje) istorije, promena kulture (i politike) sećanja, antikomunizam/antisocijalizam, antijugoslovenstvo i nacionalizam, te pisanje nove „nacionalne (auto)biografije“ vladajuće klase, a sve na račun i u ime nacionalnog (i kompradorskog) kapitala...

MINISTARSTVO KULTURE I INFORMISANJA

... Ako pretpostavimo da je predlog projekta ovakve izložbe nekim čudom u aplikaciji Ministarstvu sakrio svoje krajnje namere, ne može se prevideti da je izložba, smeštena inače u istoj zgradi gde i Ministarstvo, odbacila sva takva skrivanja i pretvaranja. Shodno tome, pitamo se da li ministarstvo dokumentuje, prati tj. vrši monitoring ovakvog svog „kontroverzno“ projekta?...

USTAVNI SUD

... Pogubnim posledicama ofanzive istorijskog revizionizma posredno ali bitno doprinosi i Ustavni sud Republike Srbije koji se, osim u pojedinim detaljima, nije ni posle više godina suštinski izjasnio o zahtevima više organizacija da se zakon kojim su izjednačeni četnici i partizani globalno kvalifikuje kao neosnovan, a posebno da se pravno neutemeljenim proglasi Zakon o rehabilitaciji usvojen suprotno svim pravnim, moralnim i logičkim principima...

KANCELARIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

... U čitavom nekadašnjem Istočnom bloku primetna je i delotvorna tendencija da pojmovi terora, diktature, totalitarizma i komunizma figuriraju kao sinonimi. Insistiranje na ideji totalitarizma navodi nas da se osvmemo na njene istorijski dublje korene, one iz vremena Hladnog rata, koji počivaju na narativu o tržišnoj konkurenciji kao samouravnotežavajućem, pa stoga i najpravdnijem društveno-ekonomskom principu, suštinski suprotstavljenom diktatorskim sistemima, koji teže sveobuhvatnoj kontroli društva. Nacionalizam obrućuje prihvata parolu otvorenog društva, ali to najčešće čini pod maskom desnog urbanog mita, u kome nametanje identiteta običnog građanina treba da posluži kao civilizovaniji, proevropski supstitut za krvoločnog branioca nacionalnih interesa...o

Petak 18. jul 2014. u 18h

Izložba U IME NARODA i svakodnevni život veze između revizionizma i privatizacije

Učitelj neznalica i njegovi komiteti, Resavska 21, Beograd

Savez antifašista, Učitelj neznalica i njegovi komiteti, NE REHABILITACIJI, Marks21 pozivaju vas na okrugli sto

Izložba U IME NARODA i svakodnevni život – veze između revizionizma i privatizacije

Većina ljudi bi pitala: „Šta imamo mi, koji se svakoga dana borimo za parče hleba, krov nad glavom i školovanje dece, sa javnom polemikom oko izložbe U IME NARODA? To je sukob među istoričarima koji nema nikakve veze sa nama!“

Cilj ove diskusije je da dovedemo u vezu baš današnju situaciju članova društva u Srbiji, tj. ekonomsko ropstvo i ropstvo u mišljenju, sa ideologijom revizionizma. Diskusija o „istorijskoj istini“ ili laži u toj izložbi ne objašnjava dovoljno politički cilj kom teži revizionizam, a to je prenošenje društvenog kapitala – novca, imovine, znanja i kulture – u privatne ruke, kroz klasno raslojavanje društva u kom „se zna“, po ekspertskoj politici i politici „naših“, ko ima pravo na govor, autorstvo i upravljanje. Ova politika mora po svaku cenu da izbriše radnika kao politički pojam i subjekt emancipacije, i da radnika svede na „radnička prava“, to jest na mere milosti vlasnika kapitala prema svojim robovima. Već petnaest godina smo svedoci ovog procesa, koji je danas najvidljiviji u diskusiji koja se vodi o Zakonu o radu, stečaju i privatizaciji.

Tu politiku su vodile takozvane demokratske snage u Srbiji trgujući ljudima, stavljajući radnike imenom i prezimenom

u kupoprodajne ugovore u procesu restrukturiranja, u sklopu privatizacije koje je već pretvorila društvenu svojinu u državni kapital. Ali, kao što „se zna“, ljudska prava imaju prvu i drugu generaciju, a socio-ekonomska prava, uključujući i radnička, spadaju u drugi red. Tako „se zna“ ko može da bude narodni neprijatelj, građanski neposlušnik i disident, kao što se zna da glad, politička represija po ekonomskoj osnovi i brisanje većine članova društva „nisu o glavu“ nikad ne dolaze na dnevni red profesionalnih branilaca ljudskih prava. Tako su izbrisane ozbiljne samorganizovane borbe koje su na ulicama i u sudnicama vodili radnici za društveno vlasništvo i upravljanje, čak i borbe malih akcionara za radničku privatnu svojinu i pravo na upravljanje po tom osnovu. Režimski i nezavisni mediji su ih diskvalifikovali kao politički beznačajne, jedni kao nedovoljno „nacionalne“, drugi kao nedovoljno „anti-nacionalističke“.

Ideologija revizionizma, koja na ovim prostorima ima isključivo nacionalističko-konzervativni i nacionalističko-liberalni oblik, podržana je sa zapada, naročito evropskom ideologijom pomirenja koja je stavila nacizam i komunizam u isti koš i sakrila ideološke i praktične razlike između njih – da bi izbrisala bilo koju mogućnost da se stvori i nastavi ideologija van neoliberalizma.

Uvodničari/ke: Nada Sekulić, Nada Novaković, Marija Obradović, Ljiljana Latinović, Aleksandar Sekulović, Tamara Đorđević
Moderator: Noa Treister o

Izdavač: Učitelj neznalica i njegovi komiteti | Imenovati TO ratom
Urednik: Ivan Zlatić
Dizajn i prelom: Matija Medenica

Projekat finansira Evropska unija kroz Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava. Sadržaj ovog štampanog materijala je isključivo odgovornost CZKDa i ni pod kojim okolnostima se ne može smatrati da odražava stav Evropske unije.